

RAADSVOORSTEL

DATUM	1 februari 2021
AGENDAPUNT	
ONDERWERP	Kadernota 2022 veiligheidsregio
PORTEFEUILLEHOUDER	M. Bonsen-Lemmers
PROGRAMMA	Programma I: Dienstverlening & Bestuur
BELEIDSVELD	Openbare orde en veiligheid
ZAAKNUMMER	ZK20002690
DOCUMENTNUMMER	D21.000122

AANLEIDING De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) heeft op 15 december 2020 de kadernota 2022, het voorstel Omgevingswet en het (voorgenomen) besluit om deel te nemen aan de landelijke Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV), van de VRNHN aangeboden aan de gemeenteraden in Noord-Holland Noord. De mogelijkheid om een zienswijze af te geven op de kadernota is bedoeld om gemeenteraden meer grip te geven op Gemeenschappelijke Regelingen (GR-en). Het stelt de gemeenteraden in de gelegenheid te sturen op de beleidsmatige en financiële uitgangspunten voor in de begroting van de GR, die later in het jaar door de GR voor zienswijzen aan de gemeenteraden wordt aangeboden. Het algemeen bestuur stelt de aangeboden stukken vast. Het vaststellen van de stukken staat gepland voor het AB van 5 maart 2021. De gemeenteraden hebben de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de genoemde stukken. De veiligheidsregio hoort graag of de gemeenteraden zich kunnen vinden in de inhoud van de kadernota en het voorstel Omgevingswet. Tevens vraagt de veiligheidsregio om een reactie op het voorgenomen besluit om deel te nemen aan de WVSV. De zienswijze ziet de veiligheidsregio graag voor 1 maart 2021 tegemoet, zodat zij deze tijdig met een reactie kunnen agenderen voor de algemeen bestuursvergadering van 5 maart 2021

KADER De wettelijke grondslag voor het indienen van de zienswijze op deze stukken is vastgelegd in artikel 4 van de Financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen 2019 (FUGR 2019). Andere stukken waarin dit naar voren komt zijn:

- Notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' uit 2018,.
- Het raadsbesluit van 5 februari 2018 tot het vaststellen van de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR2018) en de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VR NHN).
- Wet Gemeenschappelijke Regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid.

WIJ STELLEN VOOR

1. De kadernota Veiligheidsregio Noord-Holland Noord 2022 voor kennisgeving aan te nemen en een negatieve zienswijze af te geven gericht op het onderdeel Omgevingswet.
2. De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord schriftelijk te informeren over de negatieve zienswijze op het onderdeel Omgevingswet en aan te geven dat wel ingestemd kan worden met de overige onderdelen van de kadernota alsmede met het voorgenomen besluit om deel te nemen aan de landelijke Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV).

BEOOGD RESULTAAT Door een zienswijze aan het bestuur van de veiligheidsregio af te geven krijgt het bestuur richting van de uitwerking van de beleids- en financiële kaders in de begroting 2022

ONDERBOUWING **Kadernota 2022**

Hoofddoelstelling van de veiligheidsregio: *“Veiligheidsregio Noord-Holland Noord richt zich op het **verkleinen van risico’s** en het **beperken van leed en schade bij incidenten**. We doen dit door adequate hulp te bieden en samen te werken met partners, inwoners en ondernemers”*

Het beleidsplan 2020-2023 gaat niet nader in op het vormgeven van deze hoofddoelstelling. Onderstaand worden de verschillende thema’s uit het beleidsplan besproken:

Coronavirus

Het coronavirus heeft direct zijn weerslag gehad op activiteiten in het beleidsplan 2020-2023. De Veiligheidsregio heeft alle zeilen moeten bijzetten in de strijd tegen het virus. De (financiële) impact is dan ook niet in te schatten. De Veiligheidsregio zal haar financiële middelen in eerste instantie inzetten voor haar primaire taken zoals de brandweer, ambulancezorg, risico- en crisisbeheersing, GHOR, meldkamer en zorg veiligheid. Wel heeft de Veiligheidsregio geïnvesteerd op nieuwe bewegingen in de overige thema’s.

Taakstelling

Het dagelijks bestuur heeft tijdens de algemeen bestuursvergadering van 2 oktober 2020 meegedeeld het huidige beleid voort te willen zetten met een voorzichtig ambitieniveau en sober budget. Mogelijke positieve jaarrekeningresultaten worden in eerste instantie uitgekeerd aan de gemeente. Men stelt voor de periode 2022 en 2023 een bezuiniging van 3% voor wat neerkomt op 1.360.000 euro. De taakstelling heeft impact op de realiseerbaarheid van wat de Veiligheidsregio met haar beleidsthema’s wil bereiken. Daarom zullen zij onderzoeken welke van de volgende thema’s en de daaraan gekoppelde ambities niet of gedeeltelijk haalbaar zijn binnen de huidige beleidsperiode.

Zorg en veiligheid

Dit is een commissie die lokale vraagstukken op het snijvlak van zorg en veiligheid regionaal afstemt. De commissie wordt door de VR NHN ondersteund en vervult een coördinerende rol in de afstemming en de samenwerking. De commissie werkt op basis van vraag van de gemeenten die problemen niet op eigen schaal kunnen oplossen. De commissie adviseert, de gemeente besluit.

Veilig leven

Thuis voelen we ons veilig maar het is ook de plek waar de meeste ongelukken en branden zich voordoen. In de beleidsperiode wil de Veiligheidsregio een op maat gemaakte aanpak van val- en brandpreventie implementeren, waarbij ieder jaar drie gemeenten zich aansluiten. Met de gemeenten en partners wordt gekeken waar de behoeften liggen en op welke wijze ondersteuning kan worden gegeven.

In 2020 heeft dit thema achterstand opgelopen door de coronacrisis. Men stelt zich veerkrachtig door digitale middelen te gebruiken om in contact met inwoners te komen. De doelstelling is om ieder jaar drie nieuwe gemeentes aan te trekken voor dit project.

Nieuwe crisistypen

Nieuwe crisistypen hebben impact op meerdere terreinen en organisaties. Gedacht wordt aan de gevolgen van klimaatverandering, de energietransitie, pandemieën, etc. Deze leiden in de toekomst vaker tot incidenten, zijn veelal maatschappelijk ontwrichtend en hebben

RAADSVORSTEL (VERVOLG)

impact op meerdere terreinen. Ook hebben incidenten veelal een langere nasleep. Voorbereiding op deze nieuwe crisistypen vraagt om een flexibele organisatie die adequaat kan reageren, iets wat de Veiligheidsregio heeft laten zien tijdens de coronacrisis. De nieuwe (ongekende) crisistypen brengen nieuwe gevolgen met zich mee welke een (jaren)lange nasleep kennen. De Veiligheidsregio wil haar rol in deze langetermijnegevolgen ontdekken.

Brandweer 360

Het is steeds moeilijker om nieuwe brandweermensen te werven. Dit door de vergrijzing, de afstand naar woning- werk, e.d. Technische innovaties, energietransitie en nieuwe crisistypen vragen om een heroverweging van risico's, maatregelen en de daarbij behorende organisatiedoelstelling. Ook wordt nagedacht over het 'slimmer' omgaan met capaciteit. Zo wordt ingezet op 'Informatie gestuurde brandweer' en de pilot brandweer assistent waarbij de medewerker enkel voor specifieke taken wordt opgeleid die relevant zijn voor het werkgebied. Als zodanig werkt de Veiligheidsregio aan nieuwe doelen en taken van de brandweer. Onlangs is dan ook fase 1 van Brandweer 360 in de regio rondom Heerhugowaard, in het verlengde hiervan wordt gestart met fase 2 welke zich richt tot de regio West-Friesland.

Omgevingswet

Het voorstel Omgevingswet wordt hieronder in een aparte zienswijze besproken. Zoals ook daar duidelijk wordt gemaakt staat de €400.000 ter discussie. Dit bedrag is wel opgenomen in de algemene kadernota 2022. De achtergrond en onderbouwing ontbreekt hoe tot dit bedrag is gekomen. Het is nog niet duidelijk welke taken de veiligheidsregio voor de gemeenten gaat doen. Het enige besluit dat in december 2018 genomen is, dat de veiligheidsregio onderzoek zou doen naar een vereenvoudiging van de financiering van het pakket risicobeheersing. De financiering van dit pakket wordt nu opgenomen in het nieuwe pakket voor de Omgevingswet. Het uitgangspunt blijft dat gemeenten betalen voor de diensten die zij afnemen. Zoals in de zienswijze op de begroting 2021 aangegeven wordt, is de veiligheidsregio verzocht om de financiële consequenties van de Omgevingswet in beeld te brengen en, naast het voorleggen aan het algemeen bestuur (AB) van VRNHN, ter goedkeuring te sturen naar de gemeenteraden. Daarnaast verzoeken wij de veiligheidsregio om de financiële consequenties van de Omgevingswet te vertalen in de komende begroting en apart uitleg te geven over hoe het bedrag van €400.000 tot stand is gekomen.

Ambulancezorg

In 2021 is de Wet ambulancevoorzieningen van kracht. Op grond daarvan krijgt de Regionale Ambulancevoorziening (RAV) een vergunning voor onbepaalde tijd. Wel moet de RAV blijven investeren in een hoogwaardige ambulancezorg en nadrukkelijk inspelen op veranderende zorgvraag als gevolg van vergrijzing en het langer zelfstandig blijven wonen. De zorgvraag neemt toe en wordt complexer. Ook is er een groot gebrek aan gespecialiseerde verpleegkundigen op de ambulance. Het gevolg is langere aanrijtijden, langere rijafstanden, overplaatsingen, etc.

De RAV investeert op (technologische)innovaties als Call to Balloon, Call to Needle en Electra Stroke. Ook worden innovaties uitgewerkt binnen het meldkamer proces om de snelheid en kwaliteit van de meldkamer te vergroten.

De RAV in Noord-Holland Noord mag op basis van de meest recente referentiekader

RAADSVORSTEL (VERVOLG)

spreiding en beschikbaarheid van het RIVM opnieuw diensten in de regio uitbreiden. Dit komt door de erkenning van geografische kenmerken van het gebied. Een uitdaging blijft het werven van verpleegkundigen op de ambulance die in dezelfde pool zoeken als ziekenhuizen. Komende jaren gaat de RAV samenwerken het Noordwest ziekenhuis experimenteren met combi-personeel.

Afsluitend worden door nieuwe financiële middelen als gevolg van coproductie met zorgverzekeraars nieuwbouw gepleegd en worden posten uitgebreid zoals in Wognum.

Verwachtingen ten aanzien van 2023 – 2025

De volgende ontwikkelingen zullen ook in 2023 en 2024 relevant zijn:

1. Zorg en Veiligheid zal een vast programma zijn.
2. Veilig Leven zal een vast programma zijn.
3. Brandweer 360 zal in het brandweerprogramma opgenomen zijn.
4. Oriëntatie op nieuwe crisistypen als cyber, klimaat, extreem geweld, pandemie.

Advies: Geadviseerd wordt om een positieve zienswijze te geven op de kadernota 2022, behalve op het thema Omgevingswet. Hierover bestaan enkele vragen welke eerst verduidelijkt dienen te worden vanuit de veiligheidsregio.

Omgevingswet

Dit voorstel voor het AB van 5 maart 2021 is inhoudelijk niet afgestemd met de gemeenten. Het is te

prematuur om er op 5 maart 2021 een besluit over te nemen. Wij verzoeken de veiligheidsregio om eerst zorg te dragen dat alle gemeenten inhoudelijk op één lijn zitten en dit besluit, waarin onder andere het minimale niveau voor het basispakket wordt vastgesteld, uit te stellen. Twee inhoudelijke opmerkingen die al gemaakt kunnen worden:

- De wettelijke taken die genoemd worden in bijlage 2 - de uitwerking van het basispakket, zijn niet automatisch de wettelijke taken van de veiligheidsregio. Het gaat hier om wettelijke taken van de gemeenten. Het is onduidelijk welke taken bij de veiligheidsregio komen te liggen per 2022. Hierin moet ook een politieke keuze gemaakt worden door gemeenten wat ze wel en niet door de veiligheidsregio willen laten uitvoeren. Op dit moment wordt deze mogelijkheid alleen aan gemeente Alkmaar en Den Helder geboden wat ook financiële gevolgen kan hebben voor de andere gemeenten. Taken die niet wettelijk zijn, kunnen niet in de Gemeenschappelijke Regeling (GR) opgenomen worden, tenzij gemeenten deze taken bij de veiligheidsregio neerleggen. Wanneer nodig moet de Gemeenschappelijk Regeling via de juiste procedure gewijzigd worden. Daarna kunnen er financiën aan gekoppeld worden.
- De bijdrage genoemd in bijlage 1 onder inkomsten rijk, zijn geen inkomsten die de veiligheidsregio één op één kan toe-eigenen. De Omgevingsdienst (OD) zal hier ook uit betaald worden, omdat zij ook externe veiligheidsadviezen geven aan gemeenten. Er loopt al een project dat is opgezet door de GGD, OD en VRNHN. Ook via dat kanaal moeten de inhoudelijke gesprekken gevoerd worden, zodat niet meerdere organisaties hetzelfde bedrag claimen. Er zijn meer inhoudelijke punten die ter discussie staan. Wij verzoeken het DB van de veiligheidsregio om voor 5 maart helderheid te geven over hoe de veiligheidsregio dit traject gaat inzetten. Daarnaast vragen wij de veiligheidsregio voor 5 maart afstemming te organiseren tussen de verschillende GR'en, zodat er

RAADSVORSTEL (VERVOLG)

eenzelfde (financieel, procedureel en inhoudelijk) aanpak is in de regio over de Omgevingswet.

Advies: Omdat onduidelijkheid bestaat over de financiering en de uitwerking van de taken dient dit nader toegelicht te worden door de veiligheidsregio voordat een positieve zienswijze wordt gegeven.

Landelijke Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVS)

In de huidige situatie vallen de arbeidsvoorwaarden van medewerkers van de Veiligheidsregio's onder de paraplu van de VNG (met uitzondering van de RAV). Sinds 2014 is een Brandweerkamer ingericht voor specifieke afspraken voor brandweer personeel. Per 1 januari 2020 is de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA) gewijzigd. Het gevolg is dat de Cao SGO 1 wordt toegepast voor dit personeel voor personeel van gemeente. Personeel van de Veiligheidsregio zijn hiervan uitgezonderd en vallen daarmee onder de oude regeling. Met de VNG is afgesproken dat deze situatie gedurende 2020 en 2021 wordt gehandhaafd blijft.

Wel vraagt dit om een aanpassing qua regelgeving en organisatie. Daarom pleit het Veiligheidsberaad (de 25 voorzitters van de veiligheidsregio's) voor een Landelijke Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVS) als beste oplossing van dit probleem. Het Veiligheidsberaad onderschrijft de volgende uitgangspunten:

- Deelname alle 25 veiligheidsregio's;
- Toekomstige rechtspositie/cao van de WVSW wordt zoveel mogelijk vergelijkbaar met de Cao van gemeenten, maar wel met specifieke aandacht voor brandweeronderwerpen.

Gezamenlijk optrekken biedt de volgende voordelen:

- Het creëert een duidelijke arbeidsvoorwaardenstructuur voor de hele sector.
- Brandweervraagstukken kunnen landelijk worden geregeld.
- Er wordt recht gedaan aan de bijzondere positie van de Veiligheidsregio.

De overgang van de huidige situatie naar deze nieuwe situatie zou zoveel mogelijk budgetneutraal moeten worden georganiseerd. De inrichting van deze organisatie wordt opgepakt onder bestuurlijk voorzitterschap van burgemeester Depla, met medewerking van de Raad van Commandanten en Directeuren en Veiligheidsregio. De start is zo spoedig mogelijk, uiterlijk 1 januari 2022.

Advies: Instemmen met deze vraag. De huidige situatie zal voor de nodige problemen zorgen waar het gaat om het opstellen van een Cao waarbij recht wordt gedaan aan de bijzondere positie van het Veiligheidsregio personeel, denk aan brandweerpersoneel of andere bijzondere adviseurs. De huidige regeling loopt af en een nieuwe regeling is daarom vereist. Deze optie biedt een heldere en uniforme oplossing.

KANTTEKENINGEN

De gemeenten in Noord-Holland Noord staan samen garant voor de financiële resultaten (positief/negatief) van de veiligheidsregio. Naast een goede uitoefening van de wettelijke taken is een gezonde financiële huishouding van belang. Hierop wordt in deze zienswijze gestuurd.

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

FINANCIËN De toegepaste loon-prijnsindexatie 2022 is conform de FUGR2019. De verdeelsleutel 2022 per gemeente wordt medio februari 2021 bekend. Gelet daarop is het niet mogelijk om de bijdrage 2022 en volgenden voor Koggenland in dit voorstel te benoemen. De bijdragen van de gemeenten komen lager uit doordat de eerder verwachte indexatie CPB lager uitpakt en een bezuinigingstaakstelling voor 2022 en 2023 is opgenomen.

Het ontbreken van specifieke informatie maakt het lastig voor gemeenten om een goed beeld te krijgen over de financiële verwachtingen voor gemeenten in 2022. Het ontbreken van de verdeelsleutel draagt daar niet aan bij. Het is goed om te zien dat de veiligheidsregio zichzelf het doel stelt om te bezuinigen. De haalbaarheid hiervan is niet verder uitgewerkt. Er zijn verschillende financiële risico's die de haalbaarheid van de bezuiniging in de weg kan staan. Zoals de kadernota aangeeft zijn de kosten voor de Omgevingswet nog niet bekend. Verder wordt er niets gezegd over het financiële risico van 4-6,5 miljoen euro dat nodig kan zijn voor de komende taakdifferentiatie binnen de brandweer. Het ontbreken van een duidelijke financiële paragraaf maakt het lastig voor de gemeenteraad om haar rol op een goede manier in te vullen.

ALTERNATIEVE MOGELIJKHEDEN Er zijn geen alternatieve organisaties die de werkzaamheden van de veiligheidsregio kunnen uitvoeren.

COMMUNICATIE Niet van toepassing

VERVOLG Op basis van het advies wordt er in de gemeenteraad een besluit genomen over de financiële stukken van de veiligheidsregio. De colleges van burgemeester en wethouders versturen de brief met daarin de zienswijze van de betreffende gemeenteraad aan het dagelijks bestuur van de veiligheidsregio

BIJLAGEN

1. Aanbiedingsbrief Kadernota 2022 en voorgenomen besluit deelname WKSV
2. Kadernota 2022
3. Kadernota Omgevingswet
4. Bijlage 1 Kadernota Omgevingswet (Financiering Basispakket)
5. Bijlage 2 Kadernota Omgevingswet (Uitwerking taken Basispakket)
6. Bijlage 3 Brief Provincie
7. Voorgenomen AB-besluit deelname WWSV
8. Toelichting voorgenomen besluit deelname WWSV

Datum college: 12 januari 2021

Burgemeester en wethouders van Koggenland.